

Samlings Samarbejde ſige i den vigtigſte Sag, vi have for, at de ikke ville føre den videre, at de ville holde op her ganſke vilkaarlig uden anden Grund end den, at de ikke have Lyſt til at ſpilde mere Tid paa den, da maa det høs os føre til en fornyet Overveielſe af, hvorledes vi for Fremtiden i vigtige Sager kunne finde det rigtigt at ſtille os overfor de Hærens Forhandlingsdygtighed og Forhandlingsevne.

Formanden (Kraabe): Da der endnu er indtegnet flere Talere, vil det være nødvendigt her at ſtandſe Forhandlingen. Den vil blive forſat i næſte Møde, ſom vil blive afholdt førſtkommende Mandag Kl. 1, og Dagsordenen vil da være:

Fortſættelſe af enefte Behandling af:
Forſlag til Lov om Hærens Ordning.

Mødet hævet Kl. 5,5.

160. Møde.

Mandagen den 28de Juni Kl. 1.

Sekretæren, Clausager, oplæſte Protokollen for forrige Møde, ſom derefter blev underſkrevet.

Den enefte Sag paa Dagsordenen var:

Fortſættelſe af enefte Behandling af Forſlag til Lov om Hærens Ordning.

N. P. Jensen: Jeg ſtulde ikke have begjæret Ordet i denne Sag, fordi jeg fuldſtændig kan ſlutte mig til, hvad der er fremsat af den ærede Ordfører (Thomsen) og det ærede Medlem for Præſtø Amtſ 1ſte Valgkreds (Scavenius), hvis der ikke i Lørdagsmødet var fremsat ſaa vel af det ærede Medlem for Veile Amtſ 2den Valgkreds (Berg) ſom af det ærede Medlem for Kjøge (Hørup) forſkjellige Bemærkninger, ſom jeg ſaa meget mere har anſet det for rigtigt at ſvare paa, ſom en Del af de Bemærkninger, der fremskom fra det ærede Medlem for Veile Amtſ 2den

Valgkreds, havde en beſtemt Adreſſe til mig. Men idet jeg ſkal beſvare diſſe Bemærkninger, ſkal jeg dog gjøre mig Umage for at lade det Bittere og Tilpiſede, der var i Lørdagsdiſkuſſionen, blive borte, thi jeg tror, at overfor en Sag ſom denne er det ikke henſigtsmæssigt at bringe mere Bitterhed ind end høiſt nødvendig. Det maa viſtnok paa Alle gjøre et eiendommeligt Indtryk, naar Talen er om Hærens Reviſion, og hvorledes man beſt ſkal afhjælpe de beſtaaende Mangler for at ſtabe et brugeligt Værn, at Diſkuſſionen da kommer fortrinſvis til at dreie ſig om, hvorledes man beſt ſkal blive iſtand til at nebfætte Værnepligtens perſonlige Byrder, og hvorledes man beſt ſkal blive iſtand til at bringe de Udgifter, Hærvæſenet kræver, ned. Jeg kan ikke erkjende, at de perſonlige Byrder, der hvile paa Befolkningen, ere af en ſaadan Natur, at der deri i og for ſig er Anledning til at foretage nogen Nebfættelſe, og jeg kan ſaa meget mindre finde det nødvendigt, naar jeg ſer hen til, at den Byrde at forſvare ſit Fædreland, naar Faren truer det, er paalagt enhver vaabenfør Mand ved Grundloven og maa betragtes ſom en Erſtattung for den Frihed, vi have ſaaet. Elſte vi Friheden og vort Fædreland, ſynes det mig naturligt, at enhver Vaabenfør maa ønske at blive ſaa godt uddannet ſom muligt, og det ſynes mig derfor beſynderligt, at man vil ſøge at ſlippe paa billigere Maade. Hvad Udgifterne angaar, maa jeg erkjende, at vore Midler ere begrændſede men ſpørger man: Hvorfor ere vi komne til høie Udgifter, da maa Svaret derpaa viſtnok være: Er det ikke, fordi vi i 1867 have hævdet Noget ſom et Princip, ſom vi ikke have Evne til at gennemføre. Det ærede Medlem fra Kjøge (Hørup) ſagde ſidſt: Principerne tale vi ikke om, de ere ikke under Diſkuſſion; dem blev man enig om i 1867; det er enkelte andre Smaaſting, hvorom Talen er. Jeg tror imidlertid ikke, at man, naar man taler om en Nebfættelſe i Udgifterne, kan ſe bort fra, hvorfor vi ere komne op til de høiere Udgifter. De foranlediges jo ved, at alt det Mandſkab, der egner ſig til Krigstjenefte, ſkal indfaldes og uddannes. Men har man Naad til at give denne Uddannelse? Det er et Spørgſmaal, og det er Spørgſmaal, der har Betydning ikke alene for den Enkelte, men ogſaa for Fædrelandet. Indkalder man den Enkelte ſom Soldat, har han Ret til at fordrø en ſaadan Uddannelse, at han i Farens Stund kan bruges paa en paſſende Maade ſom Solbat, og Fædrelandet trænger til ſaa mange dygtige Solbater ſom muligt. En Nebfættelſe af Udgifterne er ſaaledes ikke berettiget, naar man vil hævide det Princip i Et og Alt. Men ſelv om man vilde faſtholde dette Princip, er der da ikke andre Omraader, paa hvilke man kunde opnaa Nebfættelſer? Lad os ſe hen til Militærarbejderne. Med Henſyn til